

UCHWAŁA NR
RADY MIASTA KOSTRZYN NAD ODRĄ
z dnia

w sprawie przyjęcia programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, Programu Ochrony i Promocji Zdrowia na rok 2020.

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2018r. poz. 2137 t.j. ze zm.), art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015r. poz. 1390 t.j. ze zm.) oraz art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2019r. 1373 t.j. ze zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Rada Miasta przyjmuje:

- 1) Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miasta Kostrzyn nad Odrą na rok 2020, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały,
- 2) Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Miasta Kostrzyn nad Odrą na rok 2020, stanowiący załącznik nr 2 do niniejszej uchwały,
- 3) Program Ochrony i Promocji Zdrowia Miasta Kostrzyn nad Odrą na rok 2020, stanowiący załącznik nr 3 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

RADCA PRAWNY

Isabella Takiel
RZG-G-334

NACZELNIK
Wydziału Oświaty, Kultury i Opieki
mgr Marzena Broni-Sułkowska

BURMISTRZ

dr Andrzej Kunt

UZASADNIENIE

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miasta Kostrzyn nad Odrą na rok 2020 stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały. Opracowanie i realizacja programu jest zadaniem własnym gminy na podstawie art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi do zadań własnych gminy należy m.in.:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Miasta Kostrzyn nad Odrą stanowi załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

Na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań własnych gminy należy prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, ochrony ofiar przemocy oraz prowadzenie ośrodków wsparcia.

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych do zadań własnych gminy w zakresie zapewnienia równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej należy w szczególności:

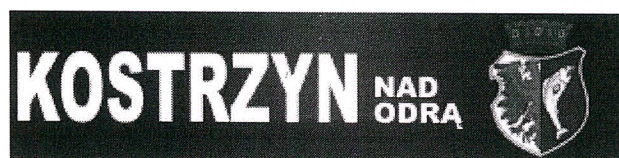
- opracowywanie i realizacja oraz ocena efektów programów zdrowotnych wynikających z rozpoznanych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców gminy,
- inicjowanie i udział w wytyczaniu kierunków przedsięwzięć lokalnych zmierzających do zaznajamiania mieszkańców z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia oraz ich skutkami,
- podejmowanie innych działań wynikających z rozeznanych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców gminy.

Programy są również zgodne z zadaniami określonymi w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020 (Dz.U. z 2016 r. poz. 1492) oraz w Uchwale Nr 76 Rady Ministrów z 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020 (MP z 2014 r. poz. 445).

Powyższa uchwała jest uchwałą obojętną i nie może pozostawać w sprzeczności z zapisami Budżetu Miasta na rok 2020. Zadania zawarte w programach są również zapisane do realizacji w Projekcie Budżetu Miasta na rok 2020.

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr
Rady Miasta Kostrzyn nad Odrą
z dnia

**PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
MIASTA KOSTRZYN NAD ODRĄ
NA ROK 2020**

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	str. 3
I. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU	str. 3
II. DIAGNOZA PROBLEMU ALKOHOLIZMU W MIEŚCIE.....	str. 3
1. Rynek napojów alkoholowych w mieście.....	str. 4
2. Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	str. 4
3. Pomoc społeczna.....	str. 5
4. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.....	str. 5
5. Działania podejmowane przez Policję i Straż Miejską	str. 5
6. Pomoc terapeutyczna i rehabilitacyjna	str. 6
7. Zdiagnozowane problemy.....	str. 7
III. CELE, PRIORYTETY I ZADANIA PROGRAMU.....	str. 7
1. Cel strategiczny	str. 7
2. Cele operacyjne	str. 7
3. Priorytety	str. 7
4. Zadania	str. 8
IV. REALIZACJA PROGRAMU I ŹRÓDŁA JEGO FINANSOWANIA	str. 11
1. Koordynator Programu	str. 10
2. Realizatorzy Programu i partnerzy	str. 10
3. Źródła finansowania Programu	str. 11
4. Monitoring Programu i sprawozdawczość	str. 11
SPIS TABEL	str. 12

WSTĘP

Nadużywanie alkoholu jest poważnym problemem społecznym, który generuje wiele szkód zdrowotnych, społecznych i ekonomicznych. Należą do nich m.in.: pogorszenie stanu zdrowia fizycznego i psychicznego, rozluźnienie lub rozpad więzi rodzinnych i międzyludzkich, zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo, bezrobocie, a także wysokie koszty ekonomiczne ponoszone przez państwo. Waga problemu wymaga podejmowania działań zmierzających do zredukowania szkód nadużywania alkoholu.

Zgodnie z art. 4¹ Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 2137 ze zm.), prowadzenie działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. Działania te podejmowane są w oparciu o uchwalane corocznie gminne programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miasta Kostrzyn nad Odrą na rok 2020 (zwany dalej: Programem) określa miejską strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód społecznych i zdrowotnych wynikających z używania alkoholu. Dokument obejmuje również przedsięwzięcia z obszaru przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie. Program został opracowany przez Wydział Oświaty, Kultury i Opieki Urzędu Miasta Kostrzyn nad Odrą przy współpracy z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz innymi podmiotami działającymi w ww. obszarach.

I. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

Obowiązek opracowania Programu wynika bezpośrednio z art. 4 ust. 2 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Dokument ten jest integralną częścią „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kostrzyn nad Odrą na lata 2016 – 2026”. Program jest tworzony również w oparciu o inne ustawy, w szczególności są wśród nich:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie;
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym;
- Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym;
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych;
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

II. DIAGNOZA PROBLEMU ALKOHOLIZMU W MIEŚCIE

Alkoholizm, i niejednokrotnie towarzysząca mu przemoc w rodzinie są problemami społecznymi, które stanowią poważne zagrożenie dla życia mieszkańców Miasta Kostrzyn nad Odrą, w tym dzieci i młodzieży. Informacji na temat ich skali i charakteru dostarczają dane podmiotów podejmujących działania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie. Należą do nich m.in. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradnia Leczenia Uzależnień „Nowy Dworek”, Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny d.s. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Policja, Straż Miejska, placówki oświatowe, stowarzyszenia i klub abstynenta.

1. Rynek napojów alkoholowych w mieście

Tabela nr 1: Wybrane dane dotyczące rynku napojów alkoholowych w mieście w latach 2014 – 2018

stan na koniec roku:		2014	2015	2016	2017	2018
Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % do 18 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) i powyżej 18 % alkoholu uchwalony przez Radę Miasta		110	110	110	110	110
w tym:	sklepy	60	60	60	60	60
	punkty gastronomiczne	50	50	50	50	50
Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających do 4,5 % alkoholu oraz piwa, powyżej 4,5 % do 18 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) i powyżej 18 % alkoholu		96	98	89	88	95
w tym:	przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	49	50	46	44	51
	przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	47	48	43	44	44
Liczba zezwoleń uprawniających do sprzedaży napojów alkoholowych		232	232	209	208	190
w tym:	przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	139	139	127	87	119
	przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	93	93	82	121	71
Liczba decyzji podjętych w sprawie cofnięcia i wygaśnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych		79	52	57	55	60
w tym:	w sprawie cofnięcia zezwolenia	0	0	0	0	
	w sprawie wygaśnięcia zezwolenia	79	52	57	55	60

Źródło danych: Wydział GKIL - Urząd Miasta Kostrzyna nad Odrą

2. Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kostrzynie nad Odrą (MKRPA) zajmuje się w szczególności inicjowaniem działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień oraz integracją społeczną osób uzależnionych, a także podejmowaniem czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego. Dane szczegółowe na temat jej działalności przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 2: Działalność MKRPA w latach 2014 – 2018

stan na koniec roku:	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba otrzymanych przez MKRPA wniosków w sprawie objęcia osób podejrzanych o nadużywanie alkoholu leczeniem odwykowym (w tym: liczba kobiet i mężczyzn)	19 (5K, 14 M)	14 (4 K, 10 M)	9 (2 K, 7 M)	19 (6 K, 13 M)	27 (2 K, 25M)
Liczba spraw zakończonych podjęciem przez osobę decyzji o dobrowolnym poddaniu się leczeniu odwykowemu (po rozmowach motywujących przeprowadzonych przez MKRPA)	3	7	2	4	3
Liczba wniosków skierowanych przez MKRPA do sądu o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	7	11	11	7	10
Liczba spraw zawieszonych	2	0	0	3	5

Źródło danych: MKRPA w Kostrzynie nad Odrą

3. Pomoc społeczna

Szeroko rozumianą pomoc społeczną oraz wsparcie w zakresie reintegracji społecznej dla osób dotkniętych i zagrożonych alkoholizmem oraz towarzyszącą mu niejednokrotnie przemocą udziela Ośrodek Pomocy Społecznej (OPS) w Kostrzynie nad Odrą. Ośrodek świadczy pomoc w oparciu o kontrakt socjalny, pracę socjalną, a w razie potrzeby przyznaje świadczenie w postaci zasiłku. Osoby zmagające się z problemem nadużywania alkoholu kierowane są do MKRPA i na spotkania grup wsparcia w Klubie Abstynenta „Libra”. Ponadto pracownicy socjalni współpracują również z placówkami leczenia uzależnień, sądami, kuratorami sądowymi, Policją, Strażą Miejską, a także z placówkami oświatowymi i świetlicą socjoterapeutyczną.

Tabela nr 3: Działalność OPS w latach 2014 – 2018

stan na koniec roku:	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba rodzin objętych przez OPS wsparciem z powodu alkoholizmu	12	14	13	12	96
Liczba rodzin objętych przez OPS wsparciem z powodu narkomanii	11	15	17	8	32
Liczba rodzin objętych przez OPS wsparciem z powodu przemocy w rodzinie	7	9	12	14	27

Źródło danych: OPS w Kostrzynie nad Odrą

4. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

W Kostrzynie nad Odrą funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny d.s. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W jego skład wchodzi 16 osób, które reprezentują podmioty zajmujące się, w ramach swoich zadań, przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, m.in. OPS, MKRPA, Policja, sąd, placówki oświatowe, stowarzyszenia. Działania podejmowane przez Zespół obejmują w szczególności:

- prowadzenie procedury „Niebieskiej Karty”;
- składanie do MKRPA wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego wobec osób podejrzanych o uzależnienie od alkoholu;
- udział w kampaniach i konferencjach dotyczących przemocy w rodzinie;
- współpraca z instytucjami zajmującymi się problemami przemocy w rodzinie.

Tabela nr 4: Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2014 - 2018

stan na koniec roku:	2014	2015	2016	2017	2018
Prowadzenie procedury „Niebieskiej Karty”	22	14	11	14	27
Składanie do MKRPA wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego wobec osób podejrzanych o uzależnienie od alkoholu	2	0	0	0	2
Liczba spraw prowadzonych przez Zespół	64	64	52	46	69
Liczba posiedzeń Zespołu	4	4	4	4	4

Źródło danych: Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

5. Działania podejmowane przez Policję i Straż Miejską

Z informacji pozyskanych z Komisariatu Policji w Kostrzynie nad Odrą wynika, że problem alkoholizmu w mieście występuje najczęściej w rodzinach, w których:

- osoby pozostają bez pracy i utrzymują się z pomocy społecznej;
- dochodzi do konfliktów między jej członkami;
- jej członkowie pozostają w konflikcie z prawem.

Nadużywanie alkoholu przez członka rodziny przyczynia się do jej rozpadu oraz prowadzi do demoralizacji dzieci i przemocy domowej.

Problemem jest również naruszanie zakazu spożywania alkoholu w miejscach publicznych. W celu ograniczenia tego zjawiska funkcjonariusze Policji i Straży Miejskiej patrolują okolice placówek handlowych i lokali gastronomicznych.

Tabela nr 5: Działania podejmowane przez Policję w latach 2014 – 2018

stan na koniec roku:		2014	2015	2016	2017	2018
Liczba przestępstw popełnionych pod wpływem alkoholu (w tym przez osoby nieletnie)		122	103	117	112	35
Liczba ujawnionych wykroczeń	w związku ze sprzedażą lub podawaniem napojów alkoholowych w wypadkach, gdy jest to zabronione	0	0	0	0	0
Liczba sporządzonych wniosków		0	0	0	0	0
Liczba nałożonych mandatów		0	0	0	0	0
Liczba interwencji w ramach procedury „Niebieskiej Karty”		13	9	8	9	14
Liczba założonych „Niebieskich Kart”		13	9	8	6	14
Liczba przestępstw popełnionych pod wpływem narkotyków (w tym przez osoby nieletnie)		34	21	26	16	7

Źródło danych: Komisariat Policji w Kostrzynie nad Odrą

Tabela nr 6: Działania podejmowane przez Straż Miejską w latach 2014 – 2018

stan na koniec roku:		2014	2015	2016	2017	2018
Liczba przestępstw popełnionych pod wpływem alkoholu (w tym przez osoby nieletnie)		2	1	2	1	0
Liczba podjętych interwencji	w związku z nieprzestrzeganiem zakazu spożywania alkoholu w miejscach publicznych	23	13	18	14	40
Liczba nałożonych mandatów		3	4	3	4	15
Liczba pouczeń		0	0	5	6	5
Liczba punktów sprzedaży alkoholu, w których ujawniono sprzedaż alkoholu nieletnim lub osobom nietrzeźwym		0	0	0	0	0
Liczba punktów sprzedaży alkoholu, w których ujawniono sprzedaż alkoholu bez zezwolenia		0	0	0	0	0

Źródło danych: Straż Miejska w Kostrzynie nad Odrą

6. Pomoc terapeutyczna i rehabilitacyjna

Pomoc terapeutyczną i rehabilitacyjną osobom uzależnionym od alkoholu w Kostrzynie nad Odrą świadczy Poradnia Leczenia Uzależnień. Poradnia działa w ramach Ośrodka dla Osób Uzależnionych SP ZOZ „Nowy Dworek”.

Dane szczegółowe na temat liczby osób objętych wsparciem przez ww placówkę przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 7: Działalność Poradni Leczenia Uzależnień w latach 2014 - 2018

stan na koniec roku:	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba porad specjalistycznych udzielonych w placówce	1 740	1700	1756	1742	1729
Liczba pacjentów (ogółem)	1 740	1700	1756	1742	1729
Liczba pacjentów korzystających z pomocy psychiatry	708	786	803	794	634
Liczba pacjentów korzystających z pomocy terapeutycznej	1032	894	953	948	1095

Źródło danych: Poradnia Leczenia Uzależnień w Kostrzynie nad Odrą

Na dzień 31 grudnia 2018 roku w Programie Leczenia Substytucyjnego jest 75 pacjentów.

Osoby uzależnione od alkoholu, po zaprzestaniu picia i zakończeniu terapii odwykowej, mogą otrzymać wsparcie w funkcjonującym na terenie miasta Klubie Abstynenta „Libra”, który podejmuje działania informacyjne (prelekcje, pogadanki itp.) i profilaktyczne (spotkania grup wsparcia, zajęcia edukacyjne dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, konsultacje indywidualne, poradnictwo).

7. Zdiagnozowane problemy

Przeprowadzona diagnoza pozwoliła zidentyfikować problemy związane z nadużywaniem alkoholu, zaliczono do nich:

- 1) utrzymującą się w mieście skalę uzależnień od alkoholu, środków psychoaktywnych oraz przemocy w rodzinie;
- 2) niską świadomość mieszkańców w obszarze uzależnień;
- 3) niewystarczającą wiedzę mieszkańców o możliwościach uzyskania profesjonalnej pomocy przez osoby zagrożone uzależnieniem, uzależnione, współuzależnione oraz dotknięte przemocą w rodzinie.

Zidentyfikowane problemy wymagają kontynuowania już podejmowanych działań oraz wdrożenia nowych, służących m.in.:

- podniesieniu świadomości społecznej na temat uzależnień i przemocy poprzez realizowanie programów profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży i ich opiekunów oraz organizowanie kampanii informacyjnych w placówkach oświatowych oraz w środowisku pozaszkolnym;
- zwiększeniu dostępności informacji o podmiotach udzielających wsparcia w obszarze uzależnień i przemocy w rodzinie,
- zapobieganiu uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży poprzez zapewnienie dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego.

III. CELE, PRIORYTETY I ZADANIA PROGRAMU

1. Cel strategiczny

Ograniczenie szkód społecznych i zdrowotnych wynikających ze spożywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez mieszkańców Miasta Kostrzyn nad Odrą, a w szczególności przez osoby niepełnoletnie.

2. Cele operacyjne

1. Poprawa jakości życia rodzin z problemem alkoholowym, ze szczególnym uwzględnieniem ograniczenia zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Podniesienie w społeczeństwie, a w szczególności wśród dzieci i młodzieży w szkołach, poziomu wiedzy o zagrożeniach wynikających z zażywania substancji psychoaktywnych oraz zachowań ryzykownych.

3. Priorytety

- Zintensyfikowanie działań wychowawczych i terapeutycznych wśród dzieci i młodzieży.
- Udzielanie pomocy rodzinom dotkniętym przemocą i uzależnieniami, w tym w szczególności od środków psychoaktywnych i alkoholu.
- Rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych i opiekuńczych dla dzieci i młodzieży.
- Zwiększenie skuteczności egzekwowania zakazu sprzedaży napojów alkoholowych osobom niepełnoletnim i nietrzeźwym.